

KOEVOET

#48

Februari '13

adopteer een

nieuws

VAN HET BESTUUR

Beste adoptievrienden, -vriendinnen, boeren en boerinnen,

Om maar meteen met de deur in huis te vallen: wij zijn hartstikke blij met de hoge respons die wij ontvingen op de enquête die we onder de adoptievrienden hebben gehouden. Ook doet het ons enorm veel plezier dat de meeste van de respondenten aangaven de nieuwsbrief Koevoet te lezen en deze twee tot vier keer per jaar te willen ontvangen. Natuurlijk zijn er ook mensen die 'm liever niet meer zouden ontvangen, maar die moet ik helaas teleurstellen. Het is namelijk om technische redenen voor ons niet mogelijk om deze mensen uit de verzendlijst te halen. Meer over de enquête vindt u in de rubriek AEK-nieuws in deze Koevoet.

Studie van een stier, Jacques Raymond Brascassat, 1830-1867, beeld: Rijksmuseum

ANBI-status

Dan heb ik nog iets te melden wat me maar direct van het hart moet. Bij een steekproefcontrole van de belastingdienst is kritisch gekeken of wij nog wel aan de voorwaarden voor de ANBI-status (Algemeen Nut Beogende Instelling) voldoen. Ondanks het feit dat onze statuten en onze financiële administratie op orde waren heeft de belastingdienst besloten onze ANBI-status in te trekken! De hoofdreden hiervoor is gelegen in het feit dat niet duidelijk (genoeg) is dat de boeren het adoptiegeld aan het welzijn van de koe besteden. Dit is een hard gelag, omdat de ANBI-status eraan bijdraagt dat we serieus genomen worden als stichting. En juist dát hebben we nodig om te kunnen groeien. Inmiddels hebben de boeren van ons een verzoek gekregen om de donaties te verantwoorden. Een aantal heeft daar al op gereageerd. Wij kunnen pas weer een nieuw verzoek om de ANBI-status indienen wanneer dit punt in z'n geheel op orde is.

Donatie ING

Een positief bericht dat we onlangs ontvingen, is dat we een donatie van 1.000 euro van het goede doelen-fonds voor ING-medewerkers hebben gekregen. We denken dat we dit mooie bedrag zullen gaan gebruiken voor communicatie-doeleinden.

Stageopdracht MBO

Onlangs zijn er twee MBO-stagiair(e)s van het Clusius College in Hoorn voor onze stichting aan de slag gegaan. Hun stageopdracht is om de duurzame melkveehouderijen in Nederland in kaart te brengen. Zij worden begeleid door Tineke Walvis die haar sporen in het onderwijs ruimschoots heeft verdiend. Aan het eind van dit voorjaar verwachten we dat zij hun opdracht hebben afgerond. Het resultaat zal worden gepresenteerd op een bijeenkomst voor onze deelnemende boeren.

Boeren en boerinnen, willen jullie hiervoor vast donderdag 6 juni in de agenda's vrijhouden? We zullen iets 'binnen de melktijden' organiseren op een centraal gelegen locatie.

We hopen dat dit nieuwe jaar voor iedereen goed van start is gegaan en kijken alvast verlangend uit naar het voorjaar.

*Namens het bestuur,
Olga Schmidt*

KOE EN BELEVING

Koeien en Kunst

Twee koeien, Albert Cuyp, 1630, beeld: Rijksmuseum

Al tien jaar is ze wegens verbouwing grotendeels gesloten: het Rijksmuseum in Amsterdam. Maar over twee maanden is het eindelijk zover, dan wordt het museum heropend. In deze nieuwsbrief krijgt u alvast een voorproefje, want we hebben een drietal kunstwerken met koeien uit het Rijksmuseum mogen gebruiken.

De collectie van het Rijksmuseum omvat rond de duizend kunstwerken van koeien en stieren. De meeste hiervan zijn overigens pentekeningen uit de 17e en 18e eeuw. Zo heeft Albert Cuyp een flink aantal studies van koeien nagelaten.

Blijft u liever thuis? Woont u te ver van Amsterdam? Of kunnen de koeien niet een hele dag zonder u? Dan kunt u vanuit huis deze kunstwerken bekijken in de Rijksstudio op de [website](#) van het museum, want (bijna) de gehele collectie staat sinds kort online.

Twitterberichten

Beleef de boerderij
@Sonneclaer

Witte wereld in de stal! Weet je dat een koe liever -3 dan +25 graden heeft? twitpic.com/bx1bpm

8:55 AM - 21 Jan 13

3 RETWEETS

Roodbont Fries Vee
@RoodbFrieseKoe

In 1993 waren er nog maar 17 raszuivere Roodbonte Friese koeien en 4 stieren. Er zijn nu weer ruim 300 koeien. Dat moet naar minimaal 1500.

8:33 PM - 10 Feb 13

Leila Meijer
@Etennatuurlijk

Mooi verwoord.RT @LeonCappel: Verzadigde vetten slecht? Nee hoor. Lees waarom #roomboter stiekem gezonder is dan Becel: ow.ly/dxmXQ

4:14 PM - 12 Sep 12

Koeienfilmpjes

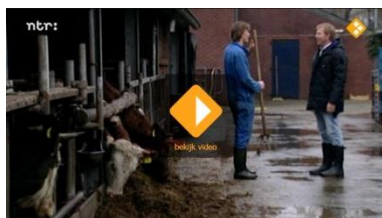
Februarizon

Het is februari en het zonnetje schijnt. Dan denk je al snel aan een wandeling in de frisse buitenlucht, even lekker een frisse neus halen. En de koe? Die denkt hetzelfde volgens deze Drentse boer.

<http://www.youtube.com/watch?v=M9xsgtA5rQ>

Zuivel

Over zuivel hoor je tegenstrijdige verhalen. Is melk bijvoorbeeld goed voor ons, zoals decennialang is beweerd, of juist niet? Harm Edens gaat in het ntr-programma 10xbeter op zoek naar antwoorden.

<http://gemi.st/13815127>

Adoptieboerderijen

Koeien in de sneeuw, foto: Sonneclaer

Vanaf deze editie melden we u welke boerderijen zijn gestopt met het Adopteer een Koe-project en welke nieuwe boerderijen zich bij ons hebben aangesloten.

Gestopt in 2012

In 2012 besloot Hoeve Sportzicht uit Mijdrecht na jarenlange deelname te stoppen met Adopteer een Koe. Theo en Thea de Graaff hebben hun laatste adoptievrienden overgebracht naar deelnemende bedrijven in de regio. Ze hebben nu geen rundvee meer, maar richten zich op allerlei andere activiteiten. Wij wensen hen nog vele gezonde jaren toe.

Toegetreden in 2012

De hiernavolgende boerderijen sloten zich in 2012 aan bij Adopteer een Koe:

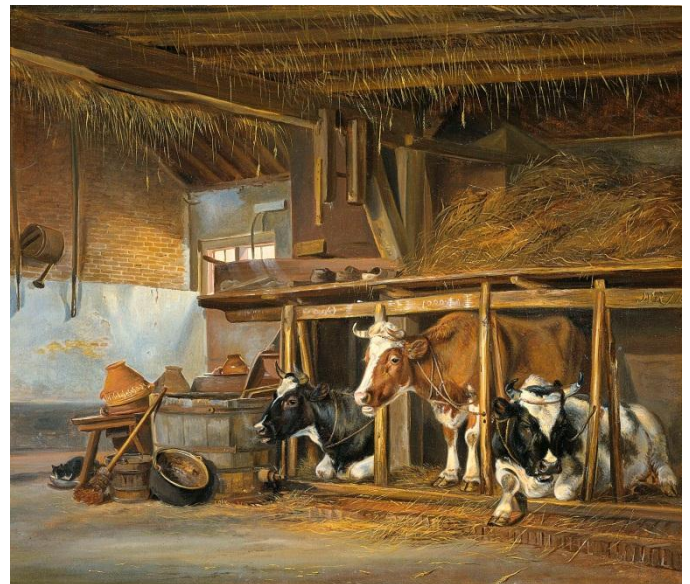
- De Groene Griffioen te Weesp – [website](#)
- Rust-Hoff te Maasland – [informatie](#)
- Sonneclaer te Fluitenberg - [website](#)
- Veehouderij Jellema in Loënga – [informatie](#) in onze Koevoet nr. 37

Al deze bedrijven hebben een biologische bedrijfsvoering en omdat zij nog maar pas begonnen zijn, zijn er veel adoptiekoeien beschikbaar. Wij wensen de nieuwe boeren heel veel succes!

Boerderijbericht – Biesboschhoeve

In de vorige Koevoet schreven we dat de Biesboschhoeve van Jan en Ellie Saarloos was genomineerd voor de Plattelandsawards. We kunnen melden dat zij de derde prijs hebben gewonnen.

“We zijn heel tevreden met onze derde plaats. We hebben een handbeschilderd bord gekregen, dat een mooie plaats krijgt in ons huis. Verder leverde het de nodige publiciteit op en een gezellige middag waarbij we nieuwe ideeën hebben opgedaan. We zijn weer een ervaring rijker”, aldus Jan en Ellie.

Koeien op stal, Jan van Ravenswaay, 1820, beeld: Rijksmuseum

Regelmatig op bezoek bij koe Guus

Interview met adoptievriendin Nicolette Hulsebos

Ocker rust uit na een lange wandeling, foto: Hulsebos

Nicolette straalt een en al energie uit. Ze is een fervent hardlooper. Je ziet haar gaan, al rennend in de omgeving van haar woonplaats Muiden. Samen met haar wit-bruine dalmatiër Ocker trekt ze er regelmatig op uit. Ocker bepaalt welke route ze nemen, want hij kent ze inmiddels allemaal.

Verjaardagscadeau

Sinds ze van Amsterdam naar het meer landelijk gelegen Muiden verhuisde, geniet Nicolette van het platteland. Op de markt in Muiden kwam ze afgelopen zomer in contact met boerin Wendela van De Groene Griffioen die haar kaas van eigen boerderij verkoopt. In de kraam liggen ook folders van Adopteer een Koe. Ze neemt er één mee en tot haar grote blijdschap krijgt ze op 1 oktober een adoptiekoe voor haar verjaardag.

Ontwikkeling van Guus

Elke week haalt Nicolette een groentepakket op bij de Groene Griffioen en dan loopt ze regelmatig de stal in om naar haar koe Guus te kijken. “Soms heeft ze zin en soms heeft ze geen zin in contact”, aldus Nicolette. Omdat ze bijna wekelijks op bezoek gaat, ziet ze de ontwikkeling die haar kalf meemaakt. “Guus is klein en moet haar plek echt verdedigen. Als jong kalf was ze enorm nieuwsgierig. Nu ze groter groeit, ziet ze er wat bonkiger uit, maar wordt ze ook wat schuwer. Vorige maand kon je de horens wel voelen, maar niet zien. Nu zijn ze zichtbaar. Het is mooi te zien dat ze een eigen karakter heeft; ze is een individu.”

Ontmoeting met de stier

In de stal staat een machtige stier en daar heeft Nicolette ook kennis mee gemaakt. “Het is een prachtig beest, hij ziet er indrukwekkend uit. Ik dacht bij mezelf: ik wil hem aaien. Hij liet het toe en ik aaide hem door het hek heen. Tot hij plots zijn kop omhoog deed. Toen zat mijn hand klem tussen de kop van de stier en het hek. Hij bedoelde het niet kwaad, maar het leverde me wel drie blauwe nagels op!”

Leerzame ervaring

Intussen heeft Nicolette veel geleerd – buiten het feit om dat stieren sterk zijn. Waarom een stier een ring door zijn neus heeft: dan is hij te leiden. Waarom koeien soms een gekleurde stip hebben: dan hebben ze een injectie gekregen. En het ware verhaal over de herkomst van haar kaas en vlees. Ze is vol lof over haar boerderij, waar ze vrij mag rondhobbelen en de boer en boerin graag vertellen over het boerenbedrijf.

Creativiteit in een vrij beroep

Interview met adoptieboerin Anneke Koekkoek-Hoekstra

Op de voorgrond boer Anne Koekkoek, Waddenhoeve

Dichtbij de Waddenzee ligt de biologisch-dynamische Waddenhoeve van Anneke Koekkoek-Hoekstra en haar echtgenoot Anne. Sinds 1989 hebben ze hun veehouderijbedrijf opgebouwd en ze hebben inmiddels zestig koeien. Ze verwerken eigenhandig de helft van de geproduceerde melk tot yoghurt, slagroom of gewoon melk in flessen. Deze producten leveren ze aan winkels in de buurt en vier groothandels, de rest wordt verkocht via het zelfbedieningshok op het erf.

Adoptievrienden

“In 2002, tijdens de uitbraak van de mond- en klauwzeer was de sfeer rondom de veehouderij beladen. Toen hoorden we over het project

Adopteer een Koe, dat klonk zo positief, daar hebben we ons direct voor aangemeld”, zegt Anneke. Ze kregen twintig adoptievrienden, de meesten kwamen uit de stad. De open dagen werden in die tijd heel goed bezocht. Nu resteert nog een kleine groep trouwe adoptievrienden die altijd naar de open dagen komen en enorm genieten van hun verblijf op de boerderij. Zelf merken Anneke en Anne dat ze na zo'n open dag altijd vol positieve energie zijn.

Contact met burger

In het voorjaar, wanneer de koeien van de stal naar het weiland verhuizen, moedigen ze buurtgenoten aan om naar het spektakel te komen kijken. Ze plannen een datum voor de koeiendans en kondigen deze aan in de plaatselijke krant. Succes gegarandeerd. In de vorige nieuwsbrief vroegen Jan en Hanneke hoe zij meer contact met de burger konden krijgen. Anneke vertelt hoe zij dat op de Waddenhoeve doen: “zo'n aankondiging in de lokale huis-aan-huiskranten werkt heel goed. Niet alleen voor de koeiendans, maar voor de open dag voor adoptievrienden kun je ook andere mensen uitnodigen. Wij doen verder mee met de landelijke open dag van biologische boerderijen. Hiervoor wordt landelijk geadverteerd. Daarnaast hebben wij ook veel contact met de mensen die onze zuivel komen kopen.”

Vrij beroep

Anneke: “Wij hebben een vrij beroep, dat nodigt uit tot creativiteit, je kunt je bedrijf naar eigen inzicht runnen. Dat zien we ook terug in de studiegroep voor biologische boeren waar we deel van uitmaken. Geef je tien boeren voorlichting over het bouwen van stallen en laat je ze vervolgens een bouwplan uitwerken, dan komen ze alle tien met een eigen plan, voorzien van een eigen motivatie. Over dit vak raak je nooit uitgepraat.”

Roomboter versus margarine

Fabricage van botermelange, Rotterdam 1917

bronnen: Wikipedia, Hyfoma

Volgens de producenten van margarine is hun product gezond en makkelijk smeerbaar. Maar de boer en echte koeienliefhebber eten misschien liever roomboter. Wat is eigenlijk het verschil tussen roomboter en margarine?

Productie van roomboter

Boter wordt al eeuwenlang gemaakt van de room van koemelk. De room wordt geklopt net als bij slagroom, maar dan langer. Dit proces heet karnen. Tijdens het karnen klontert het vet uit de room samen en scheidt zich van het vocht. De klontjes vet vormen de boter, het resterende vocht is karnemelk. De boter wordt van de karnemelk gescheiden en daarna gekneed om het laatste vocht eruit te halen. Er moet volgens de wet ten minste 82% melkvet in de boter zitten. Ten slotte wordt er zout aan de boter toegevoegd. Voor een kilo boter is ongeveer 20 liter melk nodig.

Er is nog geen consensus over het effect op de gezondheid van roomboter en margarine. Zo bracht het NOS journaal onlangs nog het bericht dat linolzuur uit plantaardig vet mogelijk ongezond is. Lees [hier](#) het nieuwsbericht.

Hoe margarine ontstond

Margarine is in 1869 uitgevonden door een Franse scheikundige in opdracht van Napoleon III, die als proviand voor zijn soldaten een lang houdbare vervanging zocht voor roomboter. De uitvinding was succesvol en in 1871 werd in Nederland de eerste margarinefabriek ter wereld opgezet. Deze fabriek stond aan de basis van wat later het concern Unilever zou worden.

Productie van plantaardige olie

De moderne margarines worden gemaakt van plantaardige olie. Vroeger werd plantaardige olie uit bijvoorbeeld lijnzaad of olijven geperst. Deze koudgeperste olie werd echter snel rans. Moderne extractiemethoden leveren lang houdbare olie op. Fabrieken gebruiken hiervoor grondstoffen als sojabonen, palmvruchten, koolzaad, maïs en zonnebloemzaad. De extractieprocedure bestaat uit: malen, koken, persen, verhitten, drogen, koelen en destilleren. Tijdens het proces worden hulpstoffen toegevoegd die ervoor zorgen dat de olie extra goed uit de grondstof oplost. Een veelgebruikte hulpstof is hexaan, een bestanddeel van aardolie. Wanneer het hexaan zijn werk heeft gedaan wordt het in een later stadium weer uit de olie verwijderd.

Productie van margarine

Smeerbare margarine wordt gemaakt van een mengsel van plantaardige oliën en vetten. Plantaardig vet wordt gemaakt door vloeibare olie te harden met behulp van waterstofgas en nikkel, maar er zijn ook andere methoden. Aan het mengsel van plantaardige vetten en oliën wordt water toegevoegd tot het een goed smeerbare substantie vormt. Dan gaat er een emulgator bij om te zorgen dat het vocht en het vet goed gemengd blijven. Om het af te maken worden er lecithine, zout, conserveermiddelen, voedingszuur, aroma's, kleurstof en vitamine A, D en E toegevoegd.

Beeld: Rianne van Duin

Vrijwilligers

Na het rondsturen van ons nieuwjaarsbericht kregen we een reactie van twee adoptievrienden die wel wat voor Adopteer een Koe willen betekenen. Binnenkort maken we kennis met Noor Vorstermans, adoptievriendin bij Fien Bosgoed in Terwolde. Zij volgt de opleiding Dier en Gezondheidszorg aan de Agrarische Hogeschool (CAH) in Dronten. We denken dat zij met haar kennis en achtergrond veel voor onze stichting kan betekenen. Hartelijk welkom en veel succes Noor!

De andere adoptievriendin zullen wij in het voorjaar benaderen, omdat zij aangaf vooralsnog weinig tijd te hebben.

Gratis advertentie

Sommige dingen zijn niet te verteren

Groot was onze verrassing toen wij een prachtige full-colour-advertentie voor Adopteer een Koe zagen staan in het blad van de Maag Lever Darm Stichting (MLDS). Wij hebben eerst onderling nagevraagd wie hiervoor verantwoordelijk was, maar inmiddels is gebleken dat de MLDS steeds zelf een goed doel kiest om paginagroot te adverteren. Wij zijn de MLDS hiervoor zeer erkentelijk.

Enquête

De Stichting Koevoet heeft in oktober 2012 een enquête gehouden onder haar adoptievrienden, betalers en cadeauontvangers. Het doel van deze enquête was om een beter inzicht te krijgen in de samenstelling van de deelnemers aan Adopteer een Koe. Hiertoe is aan de doelgroep een vragenlijst verstuurd.

De vragenlijst is verstuurd aan alle 755 adoptievrienden per e-mail (695) of per post (60). 197 personen (26%!) hebben de enquête ingevuld en teruggestuurd. Lees hier de enquêteresultaten: <http://www.adopteereenkoe.nl/file.php?id=93>

Facebook

Sinds kort zijn wij ook actief op Facebook. Volg ons op: www.facebook.com/Adopteer.een.Koe